

KS. WOJCIECH GÓRALSKI

BISKUP PROFESOR DOKTOR HAB. WALENTY WÓJCIK

Biskup profesor Walenty Wójcik urodził się 9 IX 1914 r. w Byszówce, pow. Sandomierz, jako syn Walentego i Franciszki z Osuchów. Naukę rozpoczął w 1921 r. w Klimontowie Sandomierskim, po czym w 1926 roku zaczął uczęszczać do Państwowego Gimnazjum Męskiego w Sandomierzu. Po uzyskaniu w 1934 roku świadectwa dojrzałości wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Sandomierzu, odbywając studia filozoficzno-teologiczne. Świecenia kapłańskie przyjął 11 VI 1939 r. Podczas II wojny światowej i okupacji pracował jako wikariusz i nauczyciel religii w Bidzinach, Bliżynie i Skarżysku Kamiennej.

W 1946 r. rozpoczął studia na Wydziale Prawa Kanonicznego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, uwieńczone w 1948 r. dyplomem doktora prawa kanonicznego na podstawie rozprawy *Prawo celibatu w Polsce średniowiecznej. Wprowadzenie i rozwój historyczny*. W tym samym roku ks. dr Wójcik objął wykłady prawa kanonicznego w Wyższym Seminarium Duchownym w Sandomierzu, wykładając tam następnie także patrologię, a przejściowo metodologię pracy naukowej i historię filozofii. Kierował ponadto pracami w bibliotece Seminarium. Równocześnie pełnił funkcję prefekta tegoż seminarium, jak również notariusza, a później sędziego prosynodalnego w Sądzie Biskupim. W 1961 r. habilitował się na Wydziale Prawa Kanonicznego KUL na podstawie rozprawy *Rozwój pomocy świeckiej dla Kościoła w Polsce w roku 1565*, uzyskując stopień naukowy doktora habilitowanego w zakresie prawa kanonicznego, zatwierdzony następnie w 1970 r. przez Ministerstwo Oświaty i Szkolnictwa Wyższego.

W dniu 26 X 1960 r. papież Jan XXIII powołał ks. dra Wójcika do godności biskupiej i ustanowił go — jako biskupa tytularnego Bari w Hellesponcie — biskupem pomocniczym w Sandomierzu. Dnia 2 II 1961 r. przyjął święcenia biskupie i objął stanowisko wikariusza generalnego

biskupa sandomierskiego. Brał udział w pierwszej i drugiej sesji Soboru Watykańskiego II. W 1967 r. został mianowany przez papieża Pawła VI konsultorem Papieskiej Komisji do Spraw Rewizji Kodeksu Prawa Kanonicznego, brał udział kilka razy w posiedzeniach zespołu „De iure patrimoniali Ecclesiae”, odbywanych w Rzymie. Był członkiem Komisji Episkopatu ds. Rewizji Kodeksu Prawa Kanonicznego oraz Komisji Prawnej przy Konferencji Episkopatu Polski, jest członkiem Rady Naukowej tegoż Episkopatu. Pozostaje czynnym członkiem Towarzystwa Naukowego KUL.

I. PRACA W KATOLICKIM UNIWERSYTECIE LUBELSKIM

Pracę naukowo-dydaktyczną na Wydziale Prawa Kanonicznego KUL ks. dr Wójcik rozpoczął w 1959 r., prowadząc początkowo zajęcia zleczone, a od 1965 r. jako starszy wykładowca. W 1970 r. został powołany na stanowisko docenta oraz kierownika Katedry Historii Źródeł Kościelnego Prawa Polskiego. Na wykłady i seminaria dojeżdżał regularnie z miejsca swego stałego pobytu — Sandomierza, z którym był związany różnymi zajęciami biskupa pomocniczego, wikariusza generalnego i profesora Seminarium Duchownego. Na KUL-u prowadził początkowo wykłady z historii źródeł i literatury prawa kanonicznego, przez pewien okres wykładał również filozofię prawa. Jako kierownik wspomnianej katedry objął wykłady z historii źródeł kościelnego prawa polskiego i prowadził w tym zakresie seminarium. W 1972 r. otrzymał nominację na profesora nadzwyczajnego, a w 1979 r. tytuł naukowy profesora zwyczajnego.

W ramach swoich zajęć dydaktycznych na Wydziale Prawa Kanonicznego bp prof. Wójcik wyszkolił 6 magistrów, a następnie 3 doktorów. Dwa dalsze przewody doktorskie są na ukończeniu. Uczestniczył ponadto w kilku przewodach habilitacyjnych, m.in. jako recenzent brał także udział w postępowaniu o nadanie tytułu naukowego profesora.

II. DOROBEK PIŚMIENNICZY

Zainteresowania naukowo-badawcze bpa Walentego Wójcika od początku jego aktywności pisarskiej skupiły się wokół problematyki historii ustawodawstwa i instytucji kościelnych w Polsce i Kościele powszechnym oraz współczesnej reformy prawa kanonicznego. W swym imponującym dorobku naukowym ma przeszło 200 prac.

Gdy chodzi o nurt historyczny działalności naukowej Profesora, na

szczególne podkreślenie zasługują monografie: *Prawo celibatu w Polsce średniowiecznej. Wprowadzenie i rozwój historyczny* (fragment został opublikowany w „Rocznikach Teologiczno-Kanonicznych” 5 1958 z. 4 s. 55—82) oraz *Rzecz o pomocy świeckiej dla Kościoła w Polsce do roku 1565* (opublikowana w odcinkach w „Rocznikach Teologiczno-Kanonicznych” oraz w „Prawie Kanonicznym” z lat 1959—1967). W rzędzie prac z zakresu historii instytucji kościelnych należy nadto przyznać znaczne miejsce rozprawom na temat organizacji i działalności oficjalatów okręgowych w Sandomierzu, Radomiu, Tarnowie i Kielcach. Są to cenne studia pomnażające stan wiedzy w dziedzinie instytucji sądownictwa kościelnego w Polsce. Wiele miejsca w omawianym wątku badawczym zajmują dzieje i organizacja prawna diecezji sandomierskiej i jej instytucji. Takie prace, jak np. *Archiwum i biblioteka kapituły w Sandomierzu* („Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 7 1963 s. 5—41), *Konsystorz generalny — Kuria Diecezjalna w Sandomierzu (1818—1968)* („Kronika Diecezji Sandomierskiej” 61 1968 s. 213—234) czy *Nauczanie prawa kanonicznego w Seminarium Duchownym w Sandomierzu (1820—1970)* („Prawo Kanoniczne” 15 1972 nr 3—4 s. 99—124), mogą stanowić pożyteczną inspirację do podejmowania analogicznych badań w odniesieniu do innych ośrodków w kraju.

W ramach swoich zainteresowań historycznoprawnych bp W Wójcik poświęcił wiele rozpraw i artykułów problematyce kościelnego ustawodawstwa polskiego. Właśnie osiągnięcia na tym obszarze badawczym stawiają Autora w rzędzie najwybitniejszych specjalistów polskiego prawa synodalnego. Dziedzina ta stanowiła zresztą, co wyczuwali słuchacze, ulubiony i preferowany przedmiot wykładów Kierownika Katedry Historii Źródeł Kościelnego Prawa Polskiego. Zaprezentowane publikacje, podobnie zresztą jak z historii instytucji kościelnych, znamionuje nawiązanie do szerokiej bazy źródłowej, zwłaszcza gdy chodzi o źródła rękopiśmienne. Poza cennymi i nie wykorzystanymi dotąd materiałami archiwalnymi, dostępnymi w kraju, bp Wójcik przeprowadził szereg żmudnych kwerend w archiwach rzymskich. Stamtąd pochodzą m.in. tak doniosłe dane odnoszące się do uchwał dawnych synodów polskich — prowincjonalnych i diecezjalnych — przedkładanych rzymskiej Kongregacji Soboru dla otrzymania aprobaty i przezeń korygowanych, jak również interesujące relacje biskupów polskich, składane w Kurii Rzymskiej podczas wizyt *ad limina Apostolorum*. Wpływ wymienionej Kongregacji na ostateczny kształt uchwał synodów polskich wykazał Autor w studiach: *Aprobata przez Kongregację Soboru statutów synodu prowincjonalnego odbytego w Warszawie w 1643 r.* („Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 21 1974 z. 5 s. 19—33) oraz *Korektury rzymskie w statutach synodu diecezji wrocławskiej z 1592 r.* („Prawo Kanoniczne” 17 1974 nr 1—2 s. 91—100).

Opierając się zaś na wspomnianych wyżej relacjach biskupów polskich zaprezentował obszerne studium *Wizytacje biskupów polskich «ad limina» do roku 1911* („Prawo Kanoniczne” 18 1975 nr 3—4 s. 131—179), jak również prace: *Zwoływanie synodów w świetle relacji biskupów polskich «ad limina» do XX wieku* („Prawo Kanoniczne” 19 1976 nr 1—2 s. 149—184) i *Rozwój seminariów trydenckich w Polsce w świetle sprawozdań biskupich «ad limina» do XX wieku* („Prawo Kanoniczne” 21 1978 nr 3—4 s. 137—155 oraz 22 1979 nr 1—2 s. 157—201).

Także na bazie archiwaliów watykańskich bp prof. Wójcik przygotował nowe opracowanie i krytyczne wydanie statutów synodu smoleńskiego z 1645 r. („Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 22 1975 z. 5 s. 73—84).

Doniosłe dla historii kościelnego ustawodawstwa polskiego są wcześniejsze prace bpa Wójcika, ukazujące wiele instytucji kościelnych w świetle tegoż ustawodawstwa. Tak więc należy tu przypomnieć artykuły poświęcone takim zagadnieniom, jak: udzielanie wiatyku („Ruch Biblijny i Liturgiczny” 6 1953 s. 115—133), dzwonięcie na Anioł Pański („Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 2 1955 s. 223—241), tzw. prawa parafialne (tamże 3 1956 z. 3 s. 153—225), witrykusi („Prawo Kanoniczne” 6 1963 nr 1—4 s. 49—74), przechowywanie Eucharystii (*Pastori et Magistro*. Lublin 1966 s. 185—202), prawo zwyczajowe („Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 15 1968 z. 5 s. 67—85).

Specjalną uwagę w zakresie badań nad dziejami ustawodawstwa synodalnego skupia syntetyczne studium *Kościelne ustawodawstwo partykularne w Polsce przedrozbiorowej na tle powszechnego prawodawstwa kościelnego* (w: *Księga tysiąclecia katolicyzmu w Polsce*. T. 1. Lublin 1969 s. 423—502), jak również pionierska rozprawa *Wpływ kodyfikacji praskiej z 1349 r. na polskie ustawodawstwo synodalne* („Colloquium salutis. Wrocławskie Studia Teologiczne” 8 1976 s. 235—264). Praca ta wyczerpująco ukazuje sposób i zakres korzystania z obcych wzorców na przykładzie kilku synodów polskich z XV w. Cenna jest poza tym pozycja książkowa *Ze studiów nad synodami polskimi* (Lublin 1982), jak również artykuł *Polskie synody w latach 1918—1968 na tle rozwoju ustawodawstwa synodalnego w Polsce* („Prawo Kanoniczne” 13 1970 nr 3—4 s. 127—165).

Aktualna problematyka synodów kościelnych została zaprezentowana w artykułach: *Posoborowe eksperymenty z synodami* („Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 19 1972 z. 5 s. 17—30) oraz *Donioślejsze inicjatywy prawodawcze w uchwałach wspólnego synodu biskupstw w RFN* („Prawo Kanoniczne” 23 1980 nr 3—4 s. 45—69).

Uzupełnieniem niejako omawianego działu historycznego w piśmiennictwie bpa Wójcika pozostają opracowane przezeń liczne biografie wy-

bitnych polskich kanonistów i duszpasterzy, połączone z reguły z wnikliwą oceną ich aktywności oraz bibliografią opublikowanych przez te osoby prac (m.in. bpa A. Sotkiewicza, bpa F. Jopa, ks. S. C. Puławskiego, ks. S. Krasa, ks. M. Ziółkowskiego, ks. J. Młynarczyka), ogłoszone na łamach „Kroniki Diecezji Sandomierskiej”, „Prawa Kanonicznego” i „Roczników Teologiczno-Kanonicznych” Rangę tych opracowań podnosi oparcie się Autora m.in. na źródłach rękopiśmiennych.

Współczesna reforma prawa kanonicznego, zainicjowana 28 III 1963 r. przez papieża Jana XXIII, stanowi drugi, niejako paralelny nurt zainteresowań naukowo-badawczych Profesora. Można tutaj wyodrębnić prace stanowiące komentarz do najnowszych aktów ustawodawczych Stolicy Apostolskiej, będących wyrazem realizacji dzieła odnowy prawa w Kościele, a następnie publikacje ukazujące kierunki tej odnowy i reformy, zawarte w odnośnych projektach Papieskiej Komisji do Spraw Rewizji Kodeksu Prawa Kanonicznego.

W komentarzach do aktów ustawodawczych bp Wójcik nawiązuje z reguły także do historii danej instytucji, prezentując w ten sposób normy w kontekście dawnego ustawodawstwa, które wymagało modyfikacji, jeśli nie gruntownej zmiany. Można tu wymienić takie prace, jak: *Nowa procedura oceniania doktryn przez Stolicę Apostolską* (w: *Z zagadnień kultury chrześcijańskiej*. Lublin 1973 s. 309—318), *Nowa procedura zgłaszania kandydatów do biskupstwa* („Zeszyty Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego” 16 1973 nr 1 s. 39—47), *Zagadnienia dyskutowane w nowym prawie o małżeństwach mieszanych* („Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 20 1973 z. 5 s. 5—28), *Reforma przepisów o secretum pontificium* („Zeszyty Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego” 18 1975 nr 2 s. 3—10), *Nowe prawo o wyborze papieża* („Prawo Kanoniczne” 20 1973 nr 3—4 s. 89—107), *Wytyczne w nauczaniu prawa kanonicznego kandydatów do kapłaństwa* („Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 23 1976 z. 5 s. 11—21).

Jako długoletni konsultor Papieskiej Komisji do Spraw Rewizji Kodeksu Prawa Kanonicznego bp prof. Wójcik stał się aktywnym uczestnikiem prac nad kodyfikacją prawa w swoim zespole tematycznym, wyżej wspomnianym, jak również uważnym obserwatorem dokonywanej reformy prawa na wszystkich pozostałych jej odcinkach. Zainteresowania te obejmują zarówno projekty określonych dziedzin prawa kanonicznego, jak również całokształt zagadnień związanych z procesem kodyfikacyjnym. W pracach z tego okresu ukazał więc problemy reformy i odnowy prawa, jej treść oraz samą procedurę kodyfikacyjną. Dzięki temu szeroka rzesza kanonistów polskich uzyskała przybliżony obraz przebiegu tak ważkiego dzieła w Kościele posoborowym. Wypada tu wymienić następujące prace: *Projekt rozszerzenia kolegium wyborców papieża* („Prawo Ka-

noniczne” 18 1975 nr 1—2 s. 25—67), *Reforma prawa kanonicznego (W nurcie zagadnień posoborowych* 5 1972 s. 321—344), *Postęp prac nad rewizją Kodeksu Prawa Kanonicznego* („Prawo Kanoniczne” 15 1972 nr 1—2 s. 277—296), *Prace nad prawem patrymonialnym Kościoła* („Prawo Kanoniczne” 20 1977 nr 1—2 s. 213—229), *Okres koordynacji w pracach nad rewizją prawa kanonicznego* („Zeszyty Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego” 19 1976 nr 1 s. 59—62), *Oczekiwana rewizja prawa kościelnego* („Tygodnik Powszechny” 31 1977 nr 36 s. 3), *Schemat nowego kodeksu prawa kanonicznego* („Prawo Kanoniczne” 21 1978 nr 1—2 s. 279—281), *Dwadzieścia pięć zeszytów „Communicationes” Papieskiej Komisji do Spraw Rewizji Kodeksu Prawa Kanonicznego* („Prawo Kanoniczne” 25 1982 nr 3—4 s. 276—280).

Nie sposób nie zauważyć w bogatej, jak widać, twórczości pisarskiej Profesora licznych recenzji. Dotyczą one najczęściej obcojęzycznych monografii i prac zbiorowych z kanonistyki, poświęconych zarówno historii instytucji kościelnych i dawnego prawa, jak i prawu współczesnemu. Są to recenzje bardzo wnikliwe i krytyczne. Umożliwiają wielu kanonistom polskim zorientowanie się w problematyce trudno dostępnych prac naukowych, szczególnie z obszaru języka włoskiego i niemieckiego.

Tak bogaty i twórczy dorobek piśmienniczy bpa prof. Walentego Wójcika, zawsze wysoko oceniany przez recenzentów w związku z Jego awansami naukowymi, zasługuje na głębokie uznanie. Zauważa się w całości kształcie Jego aktywności naukowej rozległość zainteresowań, ogromną pasję badawczą, gruntowną znajomość źródeł i literatury, umiejętność posługiwania się różnymi metodami badań, dużą przejrzystość w prezentowaniu własnych myśli. Za tym wszystkim kryje się — nietrudno to skonstatować — ogromna pracowitość Biskupa Profesora, pozwalająca mu tak zadziwiająco łączyć rozliczne obowiązki, związane z posługiwaniem biskupim i wykonywaniem urzędu wikariusza generalnego, z realizacją osobistych zainteresowań naukowych i pracą dydaktyczną. I jeszcze jedno trzeba zauważyć: liczni słuchacze, którzy przewinęli się przez Wydział Prawa Kanonicznego KUL-u od 1959 r., zapamiętali profesora-wykładowcę jako człowieka autentycznej skromności i prostoty, niezwykle obiektywnego, dużo wymagającego od innych, choć daleko więcej od siebie. Nic też dziwnego, że Biskup Profesor Walenty Wójcik pozostaje dla wszystkich, którzy się z nim bliżej zetknęli, uosobieniem autentyczności uczonego.

III. BIBLIOGRAFIA OPUBLIKOWANYCH PRAC

1949

1. Z dziejów kościelnego szpitalnictwa — archidiakonat sandomierski. „Ateneum Kapłańskie” 51 1949 s. 265—274.

1950

2. Pierwsi misjonarze w Polsce. „Ateneum Kapłańskie” 53 1950 s. 28—35.

1951

3. Rec.: Padacz W.: Zawarcie małżeństwa między nieobecnymi w rozwoju prawno-historycznym. Warszawa 1950. „Polonia Sacra” 4 1951 s. 174—178.

1953

4. Wiatyk w średniowiecznym ustawodawstwie biskupów polskich. „Ruch Biblijny i Liturgiczny” 6 1953 s. 115—133.

1955

5. Dzwonienie na „Anioł Pański” w polskim prawie przedtrydenckim. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 2 1955 s. 223—241.

1956

6. Organizacja i działalność okręgowego oficjalu sandomierskiego w latach 1682—1685. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 3 1956 z. 1 s. 257—284.
7. „Prawa parafialne” według polskiego ustawodawstwa partykularnego w 1564 r. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 3 1956 z. 3 s. 153—225.

1957

8. Położenie religijne robotników polskich w Rzeszy w latach 1939—1945. „Ateneum Kapłańskie” 54 : 1957 s. 445—451.

9. Przygotowywanie kandydatek do chrztu przez benedyktyнки sandomierskie w latach 1821—1825. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 4 1957 z. 4 s. 117—130.
10. Zagadnienia prawno-kanoniczne w *Enciclopedia Cattolica*. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 4 1957 z. 1 s. 133—151.

1958

11. Instytuty świeckie. „Ateneum Kapłańskie” 57 1958 s. 286—290.
12. Rec.: Beumann H.: Widukind von Korvei — Untersuchungen zur Geschichtsschreibung und Ideengeschichte des 10. Jahrhundert des. Weimer 1950. „Polonia Sacra” 10 1958 nr 1 s. 732—734.
13. Problem leczenia przez kapłanów. „Homo Dei” 27 1958 s. 732—734.
14. Prawo cmentarne w Polsce do połowy XVI w. „Polonia Sacra” 10 1958 z. 2 s. 165—218.
15. Współczesne zagadnienia prawne. „Zeszyty Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego” 1 1958 z. 4 s. 68—72.
16. Prawo celibatu w Polsce średniowiecznej. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 5 1958 z. 4 s. 55—82.
17. Organizacja okręgowego oficjalu radomskiego w latach 1531—1546. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 5 1958 z. 3 s. 105—108.
18. Rec.: Quirin K.: Die deutsche Ostsiedlung im Mittelalter. Gottingen—Frankfurt—Berlin 1954. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 5 1958 z. 2 s. 109-112.
19. Rec.: Wenskus R.: Studien zur historisch-politischen Gedankenwelt Bruns von Querfurt. Münster—Köln 1956. „Prawo Kanoniczne” 1 1958 nr 1-2 s. 379-386.

1959

20. Goldtmann Józef Joachim (1782—1852), biskup sandomierski. W: Polski słownik biograficzny. T. 8. Kraków 1959 z. 2 kol. 215-216.
21. Instygator w oficjalu okręgowym w Sandomierzu. „Prawo Kanoniczne” 2 1959 nr 1-2 s. 331-383.
22. Oficjalat okręgowy w Tarnowie w latach 1535-1575. „Prawo Kanoniczne” 2 1959 nr 1-2 s. 385—390.
23. Rec.: Clemente J.: Le presunzioni come mezzo di prova secondo la pratica della S. R. Rota Fviborgo (Svizzera) 1955. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 6 1959 z. 3 s. 143-145.

24. Rec.: Monts R. D.: La cause immorale. (Etude de jurisprudence). Paris 1956. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 6 1959 z. 3 s. 145-150.
25. Wpływ sytuacji wewnętrznej państwa na wspomaganie Kościoła polskiego w średniowieczu. „Prawo Kanoniczne” 2 1959 nr 3-4 s. 67-123.

1960

26. Włączenie zbiorów poklasztornych do Biblioteki Seminarium Duchownego w Sandomierzu. „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 1 1960 z. 2 s. 50-65.
27. Zagadnienie pomocy świeckiej w sprawach gospodarczych Kościoła w Polsce średniowiecznej. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 7 1960 z. 4 s. 53-90.
28. Rec.: L'Année canonique w latach 1952—1959. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 7 1960 z. 2 s. 133-140.
29. Problem pomocy świeckiej dla Kościoła Polskiego w średniowieczu na tle sytuacji zewnętrznej. „Prawo Kanoniczne” 3 1960 nr 1-2 s. 35-70.
30. Udzielanie pomocy monarszej Kościołowi w Polsce średniowiecznej. „Prawo Kanoniczne” 3 1960 nr 1-2 s. 71-86.
31. Rec.: Dziesięć roczników „Österreichisches Archiv für Kirchenrecht” (1950-1959). „Prawo Kanoniczne” 3 1960 nr 1-2 s. 365-381.
32. Rec.: Graham R. A.: Vatican Diplomacy — a study of Church and State on the international plane. New Jersey 1959. „Prawo Kanoniczne” 3 1960 nr 1-2 s. 382-387.
33. Pomoc świecka dla sądownictwa kościelnego w Polsce średniowiecznej. „Prawo Kanoniczne” 3 1960 nr 3-4 s. 33-61.

1961

34. Projekt statutu i regulaminu biblioteki diecezjalnej (seminaryjskiej). „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 2 1961 z. 1-2 s. 177-184.
35. Ks. Andrzej Wyrzykowski (1879-1955). „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 2 1961 z. 1-2 s. 298-302.
36. Środki wykonawcze nadawane biskupom polskim w średniowieczu. „Nasza Przeszłość” 13 1961 s. 5-16.
37. Zakaz leczenia przez duchownych w prawie kanonicznym. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 8 : 1961 z. 1 s. 39-73.
38. Uprawnienia oficjałów sandomierskich w sprawach małżeńskich. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 8 1961 z. 4 s. 77-100.

39. Rec.: Płodzień S.: Querela nullitatis jako środek odwoławczy od wyroków w prawie kanonicznym. Lublin 1959. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 8 1961 z. 4 s. 119-127.
40. Powstanie i wygaśnięcie kapituły kolegiackiej w Klimontowie. „Prawo Kanoniczne” 4 : 1961 nr 1-4 s. 35-77.

1962

41. Cenniejsze rękopisy Biblioteki Seminarium Duchownego w Sandomierzu. „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 4 1962 s. 259-330.
Rec.: J. Flaga. „Revue d'histoire ecclésiastique” 58 1963 s. 1145-1146.
42. Procedura w załatwianiu spraw małżeńskich w oficjalacie okręgowym w Sandomierzu. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 9 1962 z. 1 s. 99-127.
43. Prawo małżeńskie w praktyce oficjalu okręgowego w Sandomierzu. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 9 1962 z. 3 s. 115-141.
44. Miasto i Kościół w Sandomierzu w XVI-XVIII w. „Czasopismo Prawno-Historyczne” 14 1962 z. 2 s. 93-125.
Rec.: W. Müller. „Revue d'histoire ecclésiastique” 59 1964 s. 369.
45. Rec.: Petrani A.: Nauka prawa kanonicznego w Polsce w XVIII-XIX wieku. Lublin 1961. „Zeszyty Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego”. 5 1962 nr 4 s. 131-134.
46. Ks. Paweł Rzeczycki (1578-1643). „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 5 1962 s. 373-374.
47. Odezwa pasterska do młodzieży. „Kronika Diecezji Sandomierskiej” 55 1962 s. 360-362.
48. Rec.: Evers H. U.: Der Richter und das unsittliche Gesetz. Berlin 1956. „Prawo Kanoniczne” 5 1962 nr 1-2 s. 291-297.
49. Rec.: Mejan L. V.: La séparation des églises et de l'état — l'oeuvre de Louis Méjan. Paris 1959. „Prawo Kanoniczne” 5 1962 nr 1-2 s. 297-305.
50. Rec.: Myrcha M. A.: Prawo Karne. T. 2: Kara. Cz. 1. Warszawa 1960. „Prawo Kanoniczne” 5 1962 nr 3-4 s. 295-302.
51. Zagadnienia organizacyjne i proceduralne podczas I sesji Vatic. II. „Prawo Kanoniczne” 5 : 1962 nr 3-4 s. 47-81.

1963

52. Przemówienie wygłoszone dnia 16 grudnia 1962 r. w bazylice sandomierskiej. „Kronika Diecezji Sandomierskiej” 56 1963 s. 4-9.

53. Ks. Jan Wiśniewski (1876-1943). „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 6 1963 s. 279-294.
54. Organizacja i działalność oficjalatu okręgowego w Kielcach w latach 1551-1635. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 10 1963 z. 3 s. 29-37.
- Rec.: J. Flaga, „Revue d’histoire ecclésiastique” 60 1965 s. 751.
55. Rec.: Condorelli M.: I fondamenti giuridici della tolleranza religiosa nell’elaborazione canonistica dei secoli XII-XIV. Contributo storico-dogmatico. Milano 1960. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 10 1963 z. 3 s. 125-131.
56. Rec.: Germann O. A.: Prä judizien als Rechtsquelle. Eine Studie zu den Methoden der Rechtsfindung. Stockhdam—Göteborg—Uppsala 1960. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 10 1963 z. 3 s. 131-134.
57. Archiwum i biblioteka Kapituły w Sandomierzu. „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 7 1963 s. 5-41.
58. Instytucja witrykusów w świetle śląskich protokołów wizytacyjnych z XVII w. „Prawo Kanoniczne” 6 1963 nr 1-4 s. 49-74.
59. Rec.: D’Haenens A.: L’Abbaye Saint Martin de Tournai de 1290-1350 — origines, evolution et denouement d’une crise. Louvain 1961. „Prawo Kanoniczne” 6 1963 nr 1-4 s. 591-593.
60. Rec.: Del Re M. C.: Il reato determinato da movente religioso. Milano 1961. „Prawo Kanoniczne” 6 : 1963 nr 1-4 s. 594-598.
61. Rec.: Staatsverfassung und Kirchenordnung, Festgabe für R. Smend. Semnd zum 80. Geburtstag. Tübingen 1962. „Prawo Kanoniczne” 6 1963 nr 1-4 s. 598-603.
62. Rec.: Reber A.: Katholische und protestantische Rechtsbegründung heute. Frankfurt am Main 1962. „Prawo Kanoniczne” 6 1963 nr 1-4 s. 603-608.

1964

63. Ulepszenia organizacji i procedury podczas II sesji Soboru Watykańskiego II. „Prawo Kanoniczne” 7 1964 nr 1-2 s. 255-272.

1965

64. Stan badań nad bł. Wincentym Kadłubkiem. „Kronika Diecezji Sandomierskiej” 58 1965 s. 16-18.
65. Ks. Józef Rokoszny (1870-1931). „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 10 1965 s. 281-293.

66. Znaczenie uchwał soboru trydenckiego dla historii prawa kanonicznego. „Zeszyty Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego” 8 1965 nr 2 s. 3-12.
67. Problemy organizacji i procedury podczas III sesji Soboru Watykańskiego II. „Prawo Kanoniczne” 8 1965 nr 2 s. 129-150.
68. Rec.: Faltin D.: De obligatione impendendi fructus beneficii superfluos pro pauperibus aut piis causis. Romae 1963. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 12 1965 z. 5 s. 151-154.
69. Rec.: Im Dienste des Rechtes in Kirche und Staat. Festschrift zum 70. Geburtstag von Univ.-Professor Prälat dr theol. et dr iur. Franz Arnold. Wien 1963. „Prawo Kanoniczne” 8 1965 nr 1 s. 133-140.

1966

70. Rec.: „Concilium” 1 1965 z. 8. „Zeszyty Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego” 9 1966 nr 3 s. 73-75.
71. Biskup Zygmunt Łoziński (1870-1932). „Ateneum Kapłańskie” 58 1966 s. 171-175.
72. Udział kapłanów w zarządzie Kościołem. „Ateneum Kapłańskie” 58 1966 s. 209-222.
73. Przechowywanie Eucharystii na Śląsku w w. XVI-XVII. W: Pastori et Magistro. Praca zbiorowa wydana dla uczczenia jubileuszu 50-lecia kapłaństwa Jego Ekscelencji Księdza Biskupa Doktora Piotra Kałwy, Profesora i Wielkiego Kanclerza KUL. Lublin 1966 s. 185-202.
74. Ściganie lekceważących przykazania i trwających w karach kościelnych w Polsce do 1565 r. „Nasza Przeszłość” 25 1966 s. 33-68.
75. Pomoc świecka dla Kościoła Polskiego w sprawach szerzenia i ochrony wiary do 1565 r. „Prawo Kanoniczne” 9 1966 nr 1-2 s. 51-111.
76. Rozwój organizacji i procedury podczas IV sesji Soboru Watykańskiego II. „Prawo Kanoniczne” 9: 1966 nr 3-4 s. 309-337.
77. Rec.: Ruf N.: Furcht und Zwang im kanonischen Eheprozess. „Prawo Kanoniczne” 9 1966 nr 3-4 s. 395-400.

1967

78. Nowe studium o Pawle Włodkowicu — S. Bełch, Paulus Vladimiri and his doctrine. „Zeszyty Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego” 10 1967 nr 3 s. 71-73.
79. Doktryny średniowieczne o stosunku dwu władz i udzielaniu pomocy świeckiej. „Prawo Kanoniczne” 10 1967 nr 1 s. 105-142.

80. Interwencje monarsze u sędziów kościelnych w Polsce XV-XVI w. „Czasopismo Prawno-Historyczne” 19 1967 z. 2 s. 89-105.
81. Rec.: Pastori et Magistro. Praca zbiorowa wydana dla uczczenia jubileuszu 50-lecia kapłaństwa Jego Ekscelencji Biskupa Doktora Piotra Kałwy, Profesora i Wielkiego Kanclerza KUL. Lublin 1966. „Prawo Kanoniczne” 10 1967 nr 3-4 s. 334-337.
82. Rec.: „Concilium” 2 1966 z. 8. „Prawo Kanoniczne” 10 1967 nr 3-4 s. 337-342.
83. Rec.: Platelle H.: La justice seigneuriale de l'Abbaye de Saint Amand — son organisation judiciaire, sa procédure et sa compétence du XI au XVe siècle. Louvain 1965. „Prawo Kanoniczne” 10 1967 nr 3-4 s. 342-346.
84. Rec.: Kaise M.: Der gute Glaube im Codex Iuris Canonici. München 1965. „Prawo Kanoniczne” 10 1967 nr 3-4 s. 348-350.
85. Rec.: Strigl R.: Das Funktionsverhältnis zwischen kirchlicher Strafgewalt und Öffentlichkeit-Grundlagen, Wandlungen, Aufgaben. München 1965. „Prawo Kanoniczne” 10 1967 nr 3-4 s. 350-355.

1968

86. Organizacja i procedura Synodu Biskupów. „Ateneum Kapłańskie” 60 1968 s. 142-158.
87. Rada kapłańska. „Ateneum Kapłańskie” 60 1968 s. 221-233.
88. Prawo zwyczajowe w polskim ustawodawstwie synodalnym po 1918 r. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 15 1968 z. 5 s. 67-85.
89. Rec.: Landau P.: Die Entstehung des kan. Infamiebegriffs von Gratian bis zur Glossa ordinaria. Köln-Graz 1966. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 15 1968 z. 5 s. 119-120.
90. Konsystorz jeneralny — Kuria Diecezjalna w Sandomierzu (1818-1968). „Kronika Diecezji Sandomierskiej” 61 1968 s. 213-234.

1969

91. Z przeszłości Diecezji Sandomierskiej — rozwój duszpasterstwa (1818-1968). „Kronika Diecezji Sandomierskiej” 62 1969 s. 54 - 66 i 89-96.
92. Rec.: Wojtyńska D.: Cardinal Hosius legate to the Council of Trent. Rome 1967. „Zeszyty Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego” 12 : 1969 nr 1 s. 73-75.
93. Kościelne ustawodawstwo partykularne w Polsce przedrozbiorowej na tle powszechnego prawodawstwa Kościelnego. W: Księga tysiąclecia katolicyzmu w Polsce. T. 1. Lublin 1969 s. 423-502.

94. Prace nad nowym kodeksem prawa kanonicznego. „Zeszyty Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.” 12 1969 nr 2 s. 43-54.
95. Rec.: Kirche und Staat. Festschrift für Bischof D. Herman Kunst D. D. im 60 Geburtstag am 21 Januar 1967. Berlin 1967. „Prawo Kanoniczne” 12 1969 nr 3-4 s. 357-366.
96. Rec.: Oleś M.: The Armenian Law in the Polish Kingdom (1356-1519) a juridical and historical study. Roma 1966. „Prawo Kanoniczne” 12 1969 nr 3-4 s. 366-370.
97. Rada duszpasterska. „Ateneum Kapłańskie” 61 1969 s. 299-312.
98. Ecclesiastical Local Legislation in Poland before the Partitioning in the Light of the Legislation of the Universal Church. W: Poland's Millennium of Catholicism. Lublin 1969 s. 245-278.
99. Rec.: Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne. 1 1974. „Studia Theologica Varsaviensia” 7 1969 z. 2 s. 311-315.

1970

100. Międzynarodowy Kongres Prawa Kanonicznego w Rzymie. „Zeszyty Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego” 13 1970 nr 2 s. 63-66.
101. Stan prac nad rewizją Kodeksu Prawa Kanonicznego. „Zeszyty Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego” 13 1970 nr 2 s. 69-70.
102. Rec.: Boellens M.: Die Klerikerehe in der Gesetzgebung der Kirche unter Berücksichtigung der Strafe. Eine rechtsgeschichtliche Untersuchung von den Anfängen der Kirche bis zum Jahre 1139. Paderborn 1968. „Zeszyty Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego” 13 1970 nr 3 s. 59 - 62.
103. Działalność charytatywna ks. Dominika Ściskały w latach 1939-1945. „Kronika Diecezji Sandomierskiej” 63 1970 s. 208-210.
104. Formy zespołowego apostołstwa świeckich w świetle dekretu „Apostolicam actuositatem” „Prawo Kanoniczne” 13 1970 nr 1-2 s. 181-202.
105. Pierwsze nadzwyczajne zebranie Synodu Biskupów. „Ateneum Kapłańskie” 62 1970 s. 304-329.
106. Synody polskie w latach 1918-1968 na tle rozwoju ustawodawstwa synodalnego w Polsce. „Prawo Kanoniczne” 13 1970 nr 3-4 s. 127-165.
107. Rec.: Weitzel J.: Begriff und Erscheinungsformen der Simonie bei Gratian und den Dekretisten. München 1967. „Prawo Kanoniczne” 13 : 1970 nr 3-4 s. 373-377.

108. Rozwój instytucji rad kapłańskich. „Ateneum Kapłańskie” 62 1970 s. 441-448.
109. Biskup Paweł Kubicki (1871-1944). „Studia Theologica Varsaviensia” 8 1970 z. 2 s. 253-286.
110. Rec.: Rocznik Teologiczny Śląska Opolskiego 1 1968. „Collectanea Theologica” 3 1970 z. 3 s. 181-184.
111. Ks. Aleksander Bastrzykowski (1879-1958). „Nasza Przeszłość” 33 1970 s. 201-214.

1971

112. Rec.: Miscellanea in honorem D. Staffa et P. Felici, S. R. E. Cardinalium. „Apollinaris” I — 40 1967 nr 1-4. II — 41 1968 nr 1-4. „Prawo Kanoniczne” 14 1971 nr 1-2 s. 334-341.
113. Rec.: Blaschke K., Haupt W., Wiessner H.: Die Kirchenvisitation in den Bistümern Meissen, Merseburg und Naumburg um 1500. Weimar 1969. „Prawo Kanoniczne” 14 1971 nr 1-2 s. 341-345.
114. Troska o formację kapłańską w Seminarium Duchownym w Sandomierzu (1820-1970). „Kronika Diecezji Sandomierskiej” 64 1971 s. 197-216.
115. Tak zwana reforma klasztorów w 1864 r. w Diecezji Sandomierskiej. „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 23 1971 s. 343-360.
116. Rec.: Schwöbel H. O.: Der diplomatische Kampf zwischen Ludwig dem Bayern und der römischen Kurie im Rahmen des kan. Absolutionsprozesses. Weimar 1968. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 18 : 1971 z. 5 s. 143-146.
117. List gratulacyjny z okazji jubileuszu „Naszej Przeszłości” „Nasza Przeszłość” 36 1971 s. 17-20.

1972

118. Reforma prawa kanonicznego. W: W nurcie zagadnień posoborowych. T. 5. Warszawa 1972 s. 321-344.
119. Ks. Stanisław Koprowski (1871-1947). „Kronika Diecezji Sandomierskiej” 65 1972 s. 102-115.
120. Postęp prac nad rewizją kodeksu prawa kanonicznego. „Prawo Kanoniczne” 15 1972 nr 1-2 s. 277-296.
121. Rec.: Aymans W.: Kollegium und kollegialer Akt im kan. Recht. München 1969. „Prawo Kanoniczne” 15 1972 nr 3-4 s. 260-262.
122. Nauczanie prawa kanonicznego w Seminarium Duchownym w Sandomierzu (1820-1970). „Prawo Kanoniczne” 15 1972 nr 3-4 s. 99-124.

123. Synod Biskupów 1971. „Ateneum Kapłańskie” 64 1972 s. 337-368.
124. Diecezja Sandomierska 1818-1968. W: *Studia i Materiały*. Rzym 1972 s. 29-42.
125. Posoborowe eksperymenty z synodami. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 19 1972 z. 5 s. 17-30.
126. Rec.: Schmitz H.: *Appellatio extraiudicialis. Entwicklung — slinien einer kirchlichen Gerichtsbarkeit über die Verwaltung im Zeitalter der klassischen Kanonistik (1140-1348)*. München 1970. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 19 1972 z. 5 s. 119-122.

1973

127. Nowa procedura oceniania doktryn przez Stolicę Apostolską. W: *Z zagadnień kultury chrześcijańskiej*. Lublin 1973 s. 309-318.
128. Nowa procedura zgłaszania kandydatów do biskupstwa. „Zeszyty Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego” 13 1973 nr 1 s. 39-47.
129. Rec.: Erbstösser M.: *Sozialreligiöse Strömungen in späten Mittelalter*. Berlin 1970. „Prawo Kanoniczne” 16 1973 nr 1-2 s. 289-293.
130. Rec.: Lo Castro G.: *La qualificazione giuridica delle deliberazioni conciliari nelle fonti di diritto canonico*. Milano 1970. „Prawo Kanoniczne” 16 1973 nr 1-2 s. 293-299.
131. Zagadnienia dyskutowane w nowym prawie o małżeństwach mieszanych. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 20 1973 z. 5 s. 5-28.
132. Rec.: Petrowicz G.: *La Chiesa Armena in Polonia 1350-1624*. Roma 1971. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 20 1973 z. 5 s. 118-121.
133. Rec.: Csizmadia A.: *Rechtliche Beziehungen von Staat und Kirche in Ungarn vor 1944*. „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 6 1973 s. 357-362.

1974

134. Korektury rzymskie w statutach synodu diecezji wrocławskiej z 1592 r. „Prawo Kanoniczne” 17 1974 nr 1-2 s. 91-100.
135. Biskup Antoni Sotkiewicz (1826-1901). „Prawo Kanoniczne” 17 1974 nr 1-2 s. 169-194.
136. Aklamacja. W: *Encyklopedia Katolicka*. T. 1. Lublin 1973 kol. 237-238.
137. Alciati Andrea. W: *Encyklopedia Katolicka*. T. 1. Lublin 1973 kol. 319.
138. Apostolskie listy. W: *Encyklopedia Katolicka*. T. 1. Lublin 1973 kol. 821.

139. Arenga. W: Encyklopedia Katolicka. T. 1. Lublin 1973 kol. 901.
140. Rec.: De Mendieta E. A.: Mount Athos — the Garden of the Panagia. Amsterdam 1972. „Prawo Kanoniczne” 17 1974 nr 3-4 s. 289-297.
141. Stosunki Kościół—państwo według Vaticanum II. „Duszpasterz Polski Zagranicą” 26 1975 nr 1(114) s. 39-48). To samo pod tytułem: Kościół a państwo w świecie współczesnym (fragmety). „Tygodnik Powszechny” 28 1974 nr 44 s. 1-3.
142. Rec.: Kuraś S.: Przywileje prawa niemieckiego miast i wsi małopolskich XIV-XV w. Wrocław—Waszawa—Kraków—Gdańsk 1971. „Zeszyty Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego” 17 1974 nr 3 s. 125-127.
143. Odezwa z okazji Złotego Jubileuszu Kapłaństwa J. E. Ks. Biskupa P. Gołębiowskiego. „Kronika Diecezji Sandomierskiej” 67 1974 s. 252-255.
144. Homilia w katedrze sandomierskiej 13 X 1974 r. w uroczystość bł. Wincentego Kadłubka. „Kronika Diecezji Sandomierskiej” 67 1974 s. 270-273.
145. Aprobata przez Kongregację Soboru statutów synodu prowincjonalnego odbytego w Warszawie w 1643 r. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 21 1974 z. 5 s. 19-33.

1975

146. Projekt rozszerzenia kolegium wyborców papieża. „Prawo Kanoniczne” 18 : 1975 nr 1-2 s. 25-67.
147. Ks. Stanisław Celestyn Puławski (1866-1937). „Prawo Kanoniczne” 18 1975 nr 1-2 s. 185-209.
148. Rec.: Spinelli L.: Prospettive canonistiche nella Chiesa di oggi. Modena 1973. „Prawo Kanoniczne” 8 1975 nr 1-2 s. 257-265.
149. Ks. Józef Stępień. „Kronika Diecezji Sandomierskiej” 68 1975 s. 117-120.
150. Biskup Antoni Sotkiewicz (1826-1901). „Kronika Diecezji Sandomierskiej” 68 : 1975 s. 172 - 188.
151. Reforma przepisów o „secretum pontificium”. „Zeszyty Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego” 18 1975 nr 2 s. 3-10.
152. Wizytacje biskupów polskich „ad limina” do r. 1911. „Prawo Kanoniczne” 18 1975 nr 3-4 s. 131-179.
153. Rec.: Petrowicz G.: I fratres unitores nella Chiesa Armena (1330-1360). Roma 1969. „Prawo Kanoniczne” 18 1975 nr 3-4 s. 331-333.
154. Statuty synodu diecezji smoleńskiej z 1645 r. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 22 : 1975 z. 5 s. 73-84.

155. Zwolywanie synodów w świetle relacji biskupów polskich „ad limina” do XX w. „Prawo Kanoniczne” 19 1976 nr 1-2 s. 149-184.
156. Rec.: Das Hochstift Meissen, Aufsätze zur sächsischen Kirchen — geschichte, herausgegeben von Franz Lau. Berlin 1973. „Prawo Kanoniczne” 19 1976 nr 1-2 s. 271-280.
157. Okres koordynacji w pracach nad rewizją prawa kanonicznego. „Zeszyty Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego” 19 1967 nr 1 s. 73-84.
158. Rec.: Petrowicz G.: I copisti e scrittori Armeni di Polonia nei secoli XV-XVIII. Estratto da „Melanges Eugene Tisserant”. Vol. III. Città del Vaticano 1964 s. 141-174. „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 32 1976 s. 301-302.
159. Rec.: Heggelbacher O.: Geschichte der frühchristlichen Kirchen — rechts bis zum Konzil von Nizäa 325. Freiburg Schweiz 1974. „Prawo Kanoniczne” 19 1976 nr 3-4 s. 249-262.
160. Ks. Stanisław Krasa (1894-1976). „Kronika Diecezji Sandomierskiej” 69 1976 s. 181-186.
161. Ks. Marcin Ziółkowski (1914-1976). „Kronika Diecezji Sandomierskiej” 69 1976 s. 186-192.
162. Bastrzykowski Aleksander Ks. W: Encyklopedia Katolicka. T. 2. Lublin 1976 kol. 96.
163. Biskup w prawie kanonicznym. W: Encyklopedia Katolicka. T. 2. Lublin 1976 kol. 597—599.
164. Brachium saeculare. W: Encyklopedia Katolicka. T. 2. Lublin 1976 kol. 991.
165. Bulla. W: Encyklopedia Katolicka. T. 2. Lublin 1976 kol. 1192-1194.
166. Bulla in Coena Domini. W: Encyklopedia Katolicka. T. 2. Lublin 1976 kol. 1194.
167. [Współautor] Bullarium. W: Encyklopedia Katolicka. T. 2. Lublin 1976 kol. 1194-1195.
168. Wpływ kodyfikacji praskiej z 1349 r. na polskie ustawodawstwo synodalne. „Colloquium salutis. Wrocławskie Studia Teologiczne” 8 1976 s. 235-264.
169. Wytyczne w nauczaniu prawa kanonicznego kandydatów do kapłaństwa. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 23 1976 z. 5 s. 11-21.
170. Prace nad prawem patrymonialnym Kościoła. „Summarium” 5(25) 1976 s. 17-48.

1977

171. Prace nad prawem patrymonialnym Kościoła. „Prawo Kanoniczne” 20 1977 nr 1-2 s. 213-229.

172. Nowe prawo o wyborze papieża. „Prawo Kanoniczne” 20 1977 nr 3-4 s. 89-107.
173. Oczekiwana rewizja prawa kościelnego. „Tygodnik Powszechny” 31 1977 nr 36 s. 3.
174. Bp Franciszek Jop (1897-1976) — działalność w Sandomierzu. „Kronika Diecezji Sandomierskiej” 70 1977 s. 161-179.
175. Ks. Jan Cibor (1898-1976). „Kronika Diecezji Sandomierskiej” 70 : 1977 s. 280-285.
176. Ks. Julian Młynarczyk (1882-1950). „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 24 1977 z. 5 s. 11-18.

1978

177. Schemat nowego Kodeksu Prawa Kononicznego „Prawo Kanoniczne” 21 1978 nr 1-2 s. 279-281.
178. Rec.: Fumagalli-Carulli O.: Intelletto e volontà nel consenso matrimoniali in diritto canonico. Milano 1974. „Prawo Kanoniczne” 21 1978 nr 1-2 s. 245-254.
179. Rec.: Squerzo E. M.: Evoluzione storico-giuridica dell'instituto della sepoltura ecclesiastica. Milano 1976. „Prawo Kanoniczne” 21 1978 nr 3-4 s. 249-252.
180. Rozwój seminariów trydenckich w Polsce w świetle sprawozdań biskupich „ad limina” do XX w. „Prawo Kanoniczne” 21 1978 nr 3-4 s. 137-155.
181. Rękopisy Biblioteki Kapitulnej w Sandomierzu. „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 36 1978 s. 79-103.

1979

182. Rozwój seminariów trydenckich w Polsce w świetle sprawozdań biskupich „ad limina” do XX w. „Prawo Kanoniczne” 22 1979 nr 1-2 s. 157-201.
183. Chorepiskop. W: Encyklopedia Katolicka. T. 3. Lublin 1979 kol. 232.
184. Demeryci. W: Encyklopedia Katolicka. T. 3. Lublin 1979 kol. 1141.
185. Rec.: Rohde J.: Urchristliche und frühkatholische Ämter. Berlin 1976. „Prawo Kanoniczne” 22 1979 nr 3-4 s. 277-293.
186. Rec.: Harouel J. L.: Les designations episcopales dans le droit contemporain. Paris 1977. „Prawo Kanoniczne” 22 1979 nr 3-4 s. 283-287.
187. Rec.: Körner Th.: Iuramentum und frühe Friedensbewegung (10-12 Jahrh). Berlin 1977. „Prawo Kanoniczne” 22 1979 nr 3-4 s. 310-313.

188. Starodruki w Bibliotece Kapituły Sandomierskiej. „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 37 1978 s. 249-260.
189. Działalność Biskupa Franciszka Jopa w Sandomierzu (1922-1952). „Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego” 6 1978 s. 25-33 i 95-99.
190. Śp. Ks. Julian Jarzyna. „Kronika Diecezji Sandomierskiej” 72 1979 s. 185-192.
191. Rec.: Diesner H. J.: Isidor von Sevilla und das westgotische Spanien. Berlin 1977. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 26 1979 z. 5 s. 97-100.

1980

192. Rozwój powojennych konkordatów. „Prawo Kanoniczne” 23 1980 nr 1-2 s. 21-31.
193. Rozwój organizacyjny terytoriów włączonych w roku 1818 do Diecezji Sandomierskiej. „Studia Sandomierskie” 1 1980 s. 15-34.
194. Działalność charytatywna ks. Dominika Ścisłały w Radomiu. „Studia Sandomierskie” 1 1980 s. 75-82.
195. Rec.: Peschka V.: Grundprobleme der modernen Rechtsphilosophie. Budapest 1974. „Studia Sandomierskie” 1 1980 s. 351-360.
196. Donioślejsze inicjatywy prawodawcze w uchwałach wspólnego synodu biskupstw w RFN. „Prawo Kanoniczne” 23 1980 nr 3-4 s. 45-69.
197. Rec.: Denzler G.: Kirche und Staat auf Distanz — Hirtarische und aktuelle Perspektiven. München 1977. „Prawo Kanoniczne” 23 1982 nr 3-4 s. 304-316.
198. Konkordat polski z 1925 r. — próba oceny. W: Kościół w II Rzeczypospolitej. Lublin 1980 s. 15-34.
199. Książdz Stefan Żuchowski (1666-1716). „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 40 : 1980 s. 161-169.

1981

200. Rola konferencji biskupów w relacji do państwa. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 29 : 1982 z. 5 s. 13-29.
201. Przemówienie na pogrzebie śp. bpa Piotra Gołębiowskiego z 5 XI 1980 r. „Kronika Diecezji Sandomierskiej” 74 1981 s. 28-32.
202. Błasikiewicz Henryk, ks. W: Polscy kanoniści XIX i XX w. Cz. 1. Warszawa 1981 s. 39.

203. Chrzanowski Edward, ks. W: Polscy kanoniści XIX i XX w. Cz. 1. Warszawa 1981 s. 79-80.
204. Gajkowski Jan, ks. Polscy kanoniści XIX i XX w. Cz. 1. Warszawa 1981 s. 136.
205. Grelewski Stefan, ks. W: Polscy kanoniści XIX i XX w. Cz. 1. Warszawa 1981 s. 160-161.
206. Krasa Stanisław, ks. W: Polscy kanoniści XIX i XX w. Cz. 1. Warszawa 1981 s. 253.
207. Miynarczyk Julian, ks. W: Polscy kanoniści XIX i XX w. Cz. 1. Warszawa 1981 s. 42-43.
208. Puławski Stanisław Celestyn, ks. W: Polscy kanoniści XIX i XX w. Cz. 2. Warszawa 1981 s. 129-130.
209. Sotkiewicz Antoni, bp. W: Polscy kanoniści XIX i XX w. Cz. 2. Warszawa 1981 s. 181-182.
210. Sternik Jan, ks. W: Polscy kanoniści XIX i XX w. Cz. 2. Warszawa 1981 s. 192.
211. Strzelecki Bolesław, ks. W: Polscy kanoniści XIX i XX w. Cz. 2. Warszawa 1981 s. 194.
212. Sznurowicz Józef, ks. W: Polscy kanoniści XIX i XX w. Cz. 2. Warszawa 1981 s. 204-205.
213. Tworek Antoni, ks. W: Polscy kanoniści XIX i XX w. Cz. 2. Warszawa 1981 s. 221.
214. Wiącek Jan, ks. W: Polscy kanoniści XIX i XX w. Cz. 2. Warszawa 1981 s. 227-228.
215. Wyrzykowski Andrzej ks. W: Polscy kanoniści XIX i XX w. Cz. 2. Warszawa 1981 s. 240-241.
216. Zdzitowiecki Stanisław Kazimierz, bp. W: Polscy kanoniści XIX i XX w. Cz. 2. Warszawa 1981 s. 257-258.
217. Z zagadnień kościelnego prawa patrymonialnego. W: Kościół i prawo. T. 1. Lublin 1981 s. 243-250.
218. Domy demerytów w Królestwie Polskim (1836-1885). „Prawo Kanoniczne” 25 : 1981 nr 3-4 s. 225-255.
219. Śp. Ks. Andrzej Łukasik (1898-1980). „Kronika Diecezji Sandomierskiej” 74 : 1981 s. 267-281.
220. Ks. Adam Szymański (1880-1956). „Studia Sandomierskie” 2 : 1981 s. 311-338.
221. Informacja: czy w zbiorach sandomierskich znajdują się archiwalia klasztorów bernardyńskich? „Studia Sandomierskie” 2 1981 s. 502-503.
222. Sprawy powstania listopadowego w „aktach dekanatów” Archiwum Kurii Diecezjalnej w Sandomierzu. „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 43 : 1981 s. 203-216.

1982

223. Wspomnienie o ks. Wincentym Granacie. „Kronika Diecezji Sandomierskiej” 75 1982 s. 43-47.
224. Dwadzieścia pięć zeszytów „Communicationes” „Prawo Kanoniczne” 25 1982 nr 3-4 s. 276-280.
225. Śp. Ks. Henryk Feliks Kaszewski (1896-1981). „Kronika Diecezji Sandomierskiej” 75 1982 s. 168-179.
226. Ks. Piotr Gołębiowski — ojcem duchownym w Seminarium Sandomierskim (1930-1941). „Studia Sandomierskie” 3 1982 s. 47-56.
227. Ks. Władysław Krawczyk (1892-1973). „Studia Sandomierskie” 3 1982 s. 450-464.
228. Ze studiów nad synodami polskimi. Lublin 1982 s. 250.
229. Dyskusja nad stosunkiem zreformowanego prawa o patrymonium Kościoła do praw cywilnych. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 28 1981 z. 5 s. 27-41.
230. Rec.: Manfred Klaus.: Die Beziehungen des Vatikans zu Polen während des 2. Weltkrieges. Köln—Wien 1979. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 28 1981 z. 5 s. 175-180.
231. Rec.: Gerhard Beiser.: Preussische Kirchenpolitik in der Bismarck-sära. „Prawo Kanoniczne” 25 1983 z. 1-2 s. 307-317.